

Avskrift.

Kungl. Brev den 31 maj 1889.

ang. ny stadsplan.

Vi Oscar etc.etc.

Sedan Stadsfullmäktige i Sundsvall efter den staden den 25 Juni 1888 öfvergångna brand till behandling förehaft särskilda förslag till ny plan för reglering af staden i stället för den, på grund af nådiga brefven den 6 April 1804 och den 15 November 1878, gällande stadsplan med deri genom nådiga brefven den 23 Juli 1881 och den 1 Maj 1885 vidtagna ändringar, nemligen dels ett af stadens Byggnadsnämnd upprättadt förslag, dels ett förslag, uppgjordt af särskilde, utaf Stadsfullmäktige utsedde kommitterade, dels ock ett vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 15 Januari 1889 framställt sammanjemkningsförslag så lydande:

"att i fråga om Norrmalm 1878 års stadsplan borde antagas med de ändringar kommitterade föreslagit: att här upplägga nya byggnadsqvarter i stället för de af Byggnadsnämnden projekterade qvarteren å Stadsmon;

att med afseende å vestra stadsdelen jemte Skolparken äfvenledes 1878 års plan borde följas med de förändringar, som af kommitterade föreslagits;

att östa stadsdelen borde i öfverensstämmelse med 1878 års plan regleras med undantag, att dels Storgatan, enligt kommitterades förslag, förbreddes till 60 fot och göres rakare, dels Stora brandallén vid Vångåfvan utgår, och dels den anordning för bro-cirkus och magasin stomterna iakttages, som af kommitterade föreslagits; samt

att angående södra stadsdelen 1878 års plan följes med de af kommitterade föreslagna förändringar",

så och efter det sist omförmälda förslag samma dag af Stadsfullmäktige enhälligt antagits, hafven I med underdånig skrifvelse den 8 sistlidne April, öfverlämnat ej mindre en af Stadsfullmäktige i Sundsvall gjord, af Magistratens och Byggnadsnämndens derstädes underdåniga yttranden åtföljd ansökning om nådig fastställelse af

den utaf Stadsfullmäktige antagna regleringsplanen, än äfven de angående ofvan omförmälda särskilda förslag upprättade kartor jemte tillhörande beskrifningar samt öfriga ärendet rörande handlingar.

Af de företedda kartorna och beskrifningarna inhemtas, att enligt Stadsfullmäktiges förslag, jemte det Storgatan vidgades till 60 fot, öfriga längdgator i denna stadsdel skulle såsom före branden bliva 40 fot breda och samtliga gränder erhålla den bredd af endast 30 fot, de före branden egt; hvaremot Byggnadsnämndens ofvan omförmälda förslag ej mindre upptager både längdgator och gränder inom ifrågavarande stadsdel till 60 fots bredd med, undantag af två gränder, som skulle blifva 40 fot breda hvardera, än äfven inlagt i denna stadsdel en från norr till söder gående brandgata, den så kallade Torgesplanaden, med en bredd av 160 fot.

Med tillkännagivande, att besvär öfver Stadsfullmäktiges ofvanberörda beslut icke hos Eder anförts, hafven I för egen del yttrat, bland annat, att den af Byggnadsnämnden ursprungligen föreslagna planen ovedersägligen skulle i långt högre grad än Stadsfullmäktiges förslag bereda trygghet inom samhället mot mera utbredda eldsolyckor samt uppfylla skönhetssinnets anspråk på fritt utrymme, omvexling och prydighet, under det att den af Stadsfullmäktige understödda planen för området öster om Skolparken emellan Selångersån och jernvägen icke oväsentligen afveke från gällande byggnadsstadgas föreskrifter, särskildt hvad anginge ifrågasatta tvärgator eller gränder om endast 8,9 meters bredd, men att, då å andra sidan i beaktande toges dels att Byggnadsnämndens regleringsplan måste till följd af dermed förenade kostnader anses utförbar, dels att Stadsfullmäktige genom beslut, som blifvit af Eder fastställt, förhindrat, att hus af annat än sten eller därmed jämförligt ämne finge, utom i vissa mindre betydande undantagsfall, uppföras inom berörda område, och dels att den enighet, hvarmed den af Stadsfullmäktige föreslagna planen nu mera omfattades av samtliga lokalmyndigheter i staden, uppenbarligen rörde, att samhällets ekonomiska intressen och dermed förenade lugna utveckling bäst blefve genom denna plan bevarade, I ansågen Eder böra hemställa, att Oss tackes för Sundsvall nådigast godkänna de afvikelser från byggnadsstadgan, som Stadsfullmäktige föreslagit, samt för så vidt tryggheten mot eldfara i ofvan nämnda så kallade stenhustad kunde

anses fullt tillgodosedd genom tvärgator af så ringa bredd, som nu blifvit ifrågasatt, fastställa sistberörda plan. ✓

Uti häröfver infortrat underdånigt utlåtande har Wårt Öfverintendents-Embete, som instämt i hvad I anført rörande den af Byggnadsnämnden framställda planen, vidare, beträffande Stadsfullmäktiges nu underställda förslag anført, att då frågan här gällde återuppförandet af en till större delen afbrunnen stad, hvilken följaktligen borde till ny stadsdel hänföras, Embetet ansåge sig ej kunna emot bestämmelserna i 14 och 15 §§ af byggnadsstadgan förorda den åsyftade gatubredden af endast 8,9 meter inom området öster om Skolparken emellan Selångersån och jernvägen, hvarförutom Embetet jemväl i öfrigt föreslagit vissa ändringar i planen och åtskilliga bestämmelser i afseende å planens genomförande.

Då Wi låtit detta ärende Oss föredragas, hafve Wi, som på grund af de särskilda omständigheter, som i detta ärende förekomma, ansett föreskrifterna i byggnadsstadgan för rikets städer angående gatas bredd icke böra utgöra hinder för utläggning af gator och gränder inom den östra stadsdelen till allenast den bredd, Stadsfullmäktige föreslagit, så framt inom denna stadsdel^{dels/} anlägges en esplanad, dels ock emot eldsolyckor betryggande byggnadssätt kommer till användning, funnit godt i nåder fastställa ny plan för reglering af staden Sundsvall i enlighet med den af Stadsfullmäktige godkända kartan jemte tillhörande beskrifning, att lända till efterrättelse vid verkställighet i den mån sådant utan förnärmande af någons lagliga rätt kan ske, dock med iakttagande i afseende å de särskilda stadsdelarne

Norrmalm:

att Urmakaregränd och Norra Nygränd skola utvidgas hvardera till en bredd av 12 meter;

Vestra staden:

att Gamla Kyrkogatan skall på sträckan vester om Norra Tullgränd till Rektorsgatan utvidgas till en bredd av 18 meter;

Östra staden:

att en esplanad med två gator, vardera af tolv meters bredd och 24 meters utrymme dem emellan för plantering, eller till sammans 48 meter, räknat från bankhusets vestra sida, skall anläggas genom denna stadsdel och fortsättas söder om jernvägen till Bergsgatan; samt

att i denna stadsdel endast må uppföras hus af sten med

brandbotten samt trappor af sten eller jern, och att, då under boningshus anbringas källare, de samma muras af sten och göras hvälfda;

Södra staden:

att, på sätt här ofvan omförmäls, den i östra staden föreskrifna esplanaden skall fortsättas jemväl inom denna stadsdel till Bergsgatan; samt

att, i likhet med hvad i den genom nådiga brefvet den 15 November 1878 fastställda plan för utvidgning af staden föreskrifvits i afseende å utläggande af jernvägsesplanaden i gatulinierna utefter jernvägen endast stenhus må uppföras.

I sammanhang härmed hafva Wi funnit godt dels förklara, att hela det nu planlagda området skall hänföras till ny stadsdel enligt byggnadsstadgan för rikets städer, dels ock, med afseende å hvad Byggnadsnämnden i sådant afseende erinrat samt Öfverintendents-Embetet hemställt, förordna, att den nu fastställda planen bör fullständigas medelst tillägg af en rad kvarter i vestra delen af södra staden samt utsträckas österut i likhet med hvad i 1878 års plan egt rum; viljande Wi härmed anbefalla Eder att förståndiga Stadsfullmäktige att ej mindre skyndsamt låta å den underställda regleringskartan utmärka de af Oss föreskrifna ändringar i och tillägg till den af Stadsfullmäktige antagna planen, än äfven derefter till Oss för nådigt godkännande insända berörda karta.

Slutligen hafva Wi funnit godt föreskrifva, att Stadsfullmäktige skola till Oss inkomma med förslag till reglering jemväl af det invid södra staden varande område, som kallas Stadsmon..

Hvilket Wi Eder till egen och vederbörandes kännedom och efterrättelse i nåder meddele; hvarjemte de af Eder överlämnade kartor med tillhörande beskrifningar återsändas för att vederbörande tillställas. Stockholms Slott den 31 Maj 1889.

OSCAR.

E. von Krusenstjerna.

Vidimeras:

B. Allard.
Lars Malmberg.

Gustaf etc. Vår ynnest etc. Genom brev den 31 maj 1889 har Kungl. Maj:t fastställt ny plan för reglering av staden Sundsvall i enlighet med en av stadsfullmäktige i nämnda stad godkänd karta jämte tillhörande beskrivning, dock med iakttagande i avseende å den så kallade östra staden, innefattande området mellan Selångersån, Strandgatan, järnvägen och Skolhusallén, bland annat, att i denna stadsdel endast finge uppföras hus av sten med brandbotten samt trappor av sten eller järn och att, då under boningshus anbringades källare, desamma skulle muras av sten och göras välvda.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västernorrlands län med skrivelse den 8 juli 1924 överlämnad skrift har byggnadsnämnden i Sundsvall, enligt uppdrag av stadsfullmäktige, anhållit, att Kungl. Maj:t tacktes förklara, att hinder på grund av innehållet i brevet den 31 maj 1889 icke mötte mot fastställelse å viss av stadsfullmäktige den 15 februari 1924 beslutad ändrad lydelse av § 34 i den för staden gällande byggnadsordning.

Till följd av remiss har byggnadsstyrelsen den 23 juli 1924 i ärendet avgivit utlåtande.

Därefter har länsstyrelsen till följd av remiss, med eget utlåtande av den 6 februari 1926 överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd skrift, däri byggnadsnämnden, enligt stadsfullmäktiges uppdrag, anhållit, att ovannämnda genom brevet den 31 maj 1889 fastställda föreskrift måtte erhålla det innehåll, som framginge av ett utav stadsfullmäktige den 21 december 1925 antaget förslag till ändrad lydelse av § 34 mom. 1 och 2 i stadens byggnadsordning.

Med anledning av vad i ärendet förekommit finner Kungl. Maj:t, jämlikt 1 kap. 2 § i lagen om fastighetsbildning i stad, gott att, med upphävande av ovannämnda genom brevet den 31 maj 1889 fastställda föreskrift i fråga om bebyggandet av den så kallade östra staden i Sundsvall, innefattande området mellan Selångersån, Strandgatan, järnvägen och Skolhusallén, fastställa särskilda bestämmelser av den lydelse, härvid fogad bilaga utvisar, i avseende å sättet för användande av byggnadskvarteren inom ifrågavarande område.

Detta meddelas länsstyrelsen till egen och vederbörandes kännedom och efterrättelse.

Stockholms slott den 23 december 1926.

Gustaf.

/ C. Meurling.

Till länsstyrelsen i Västernorrlands län angående fastställelse å nya särskilda bestämmelser i avseende å sättet för användandet av byggnadskvarteren i den så kallade östra staden i Sundsvall.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Ragnar Stattin.

Avskrift.

Särskilda bestämmelser i avseende å sättet för användande av byggnadskvarteren inom den så kallade östra staden i Sundsvall, innefattande området mellan Selångersån, Strandgatan, järnvägen och Skolhusallén.

Mom. 1. Inom området mellan Selångersån, Strandgatan, järnvägen och Skolhusallén må med här nedan angivna undantag uppföras endast hus av sten eller betong med brandbotten samt trappor av sådant material eller av järn. Under boningshus anbragta källare skola utföras av sten eller betong och göras välvda.

Mom. 2. Inom det i mom. 1 nämnda område vare även tillåtna byggnader av järn samt under nedannämnda villkor och inskränkningar byggnader av järnplåt på träställning och byggnader av trä;

1/ Byggnader av järnplåt på träställning få icke erhålla större höjd än fyra meter och ej förses med mellanbottnar. I sådan byggnad får ej eldstad uppsättas.

2/ Av trä må nedannämnda byggnader uppföras;

a/ Bodar med högst fyra kvadratmeters ytinnehåll och ~~XX~~ tre meters höjd till takfoten för förvaring av brandredskap, soptunnor, kärror och dylikt.

b/ Smärre avträden till högst 2,5 meters höjd från marken till takfoten.

I här ovan uppräknade träbyggnader må eldstad icke uppsättas.

Tillhör Kungl. Maj:ts beslut

den 23 december 1926.

Kungl. Kommunikationsdepartementet.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Ragnar Stattin.

Vidimeras Ex officio:

Ernst Huss.

Vidimeras:

Lars Malmberg.
B. Almqvist.

tillägg till den af Stadsfullmäktige antagna stadsplanen nu mera blifvit å nämnda karta utmärkta, hemställt om nådigt godkännande af samma karta, med berättigande för staden att genom försäljning eller byte afhända staden sådana delar af gator eller gränder inom gamla staden samt af annan kommunen tillhörig donationsjord, som för regleringsplanens genomförande erfordrades.

Efter det Vårt Öfverintendentsembete häröfver afgifvit underdånigt utlatande, hafva Vi, som ansett Magistratens framställning om rätt för staden Sundsvall att afhända sig viss jord, hvilken framställning icke, så vidt handlingarna utmärka, grundats på beslut af Stadsfullmäktige, ej böra till vidare yttrande föranleda, funnit godt gilla den underställda regleringskartan. Hvilket Eder till egen och vederbörandes kännedom i nåder meddelas; hvarjemte ofvanberörda karta, försedd med påskrift om dess gillande, öfverlemnas för att tillställas vederbörande.

Stockholms Slott den 31 Januari 1890.

OSCAR.

V. L. Groll.

N:o 5.

Kongl. Bref den 31 Januari 1890 om afslag å Stadsfullmäktiges begäran om minskning af bredden på esplanaden.

Sedan Vi enligt nådigt bref den 31 Maj 1889 fastställt ny plan för reglering af staden Sundsvall i enlighet med en af Stadsfullmäktige godkänd karta jemte tillhörande beskrifning, dock med iakttagande, bland annat, beträffande östra staden, att en esplanad med två gator, hvardera af tolf meters bredd och tjugofyra meters utrymme dem emellan för plantering, eller till samman fyratiåtta meter, räknadt från bankhusets vestra sida, skulle anläggas genom denna stadsdel och fortsättas söder om jernvägen till Bergsgatan, så hafven I med underdånig skrifvelse den 30 November nämnda år öfverlemnad, jemte Magistratens i Sundsvall yttrande, en af Stadsfullmäktige derstädes till Oss stäld skrift, deri Fullmäktige, jemlikt deras vid sammanträde den 15 Juli samma år fattade beslut, an-

hållit att, som genom esplanadens framdragande komme att uppstå en kvarterslänga, gående från Södra Sjögatan utmed Stora torget till Östra Köpmangatan, hvilken i anseende till kvarterens ringa bredd icke kunde med fördel bebyggas, ofvan oförmälda esplanad finge anläggas med två gator, hvardera af tio meters bredd och aderton meters utrymme dem emellan för plantering, eller till sammans trettioåtta meter, samt att återstående delen af det mellan Stora torget och esplanaden liggande kvarteret »Mättan» finge utläggas till öppen plats, på sätt en af Landtmäteriauskuhtanten Felix Winter upprättad, den underdåniga ansökningen bifogad karta med tillhörande beskrifning närmare utvisade:

varande af Magistraten anfördt, bland annat, att det syntes Magistraten, som om den nädiga bestämmelsen angående ofvanberörda esplanad tillkommit under förutsättning, att den vester om esplanaden och helt nära derintill befintliga Bredgränden skulle igenläggas, hvarigenom ej mindre Bredgrändens område och de stympade kvarterslängorna skulle kunna på lämpligt sätt användas genom att tilläggas de vester om Bredgränden befintliga byggnadskvarteren, utan äfven den stora oegentligheten af tre inom denna, af trafikleder redan förut väl mycket genomskurna stadsdel helt nära hvarandra planlöpande gator, nemligen Östra och Vestra esplanadgatorna och Bredgränden, kunde undvikas, samt att, äfven om berörda kvarterslänga erhöile tio meters ökad bredd, de af Stadsfullmäktige sålunda föreslagna byggnadskvarteren ändock icke syntes kunna indelas så, att tomterna lemnade tillräckligt utrymme icke blott för byggnader, utan ock för fria och luftiga gårdsplaner:

och hafven I för egen del anfört, att I uppfattat vårt nadiga beslut om anläggande af en esplanad om 48 meters bredd genom östra stadsdelen sasom ett oftergiftigt vilkør för godkännande af den föreslagna stadsplanen och lika med Magistraten ansågen esplanadens utförande nödvändiggöra igenläggande af Bredgränd för ett ändamålsenligt användande af de stympade kvarterslängorna öster om nämnda gränd, hvilka under sadant förhållande kunde jemte sjelfva grändens jordyta läggas till vester om Bredgränd befintliga byggnadstomterna.

Efter det Vårt Öfverintendentsembete afgifvit infordradt underdanigt utlåtande och deri, i likhet med Magistraten och Eder, ej funnit skäl att tillstyrka bifall till den ifragasatta inskränknigen i

esplanadens bredd, hafva Vi nu i nåder låtit detta ärende Oss föredragas och dervid icke funnit skäl att till Stadsfullmäktiges förvarande ansökning lemna bifall i vidsträcktare mån än att det mellan Stora torget och ifrågavarande esplanad belägna kvarteret »Måttan» skall utläggas till öppen plats. Hvilket Vi Eder till egen och vederbörandes kännedom och efterrättelse i nåder meddele, hvarjemte den af Eder öfverlemnade karta med beskrifning återsändes för att Stadsfullmäktige tillställas.

Stockholms Slott den 31 Januari 1890.

OSCAR.

V. L. Groll.

N:o 6.

Kongl. Bref den 31 Januari 1890 om fastställelse af kartan öfver magasin stomterna.

Sedan Vi enligt nädigt bref den 31 Maj 1889 fastställt ny plan för reglering af staden Sundsvall i enlighet med en af Stadsfullmäktige derstädes godkänd karta med tillhörande beskrifning, så och efter det Stadsfullmäktige i Sundsvall den 15 Augusti nämnda är beslutat godkänna ett af stadens byggnadsnämnd afgifvet, med alternativ N:o 1 betecknad förslag till reglering af de s. k. magasin stomterna söder om Selångersån, i sammanhang med hvilken reglering Nygränden, hvilken enligt den genom ofvan nämnda nådiga bref fastställda plan borde erhålla en bredd af allenast 30 fot, skulle norr om Södra Sjögatan utläggas till 14.8 meters eller 50 fots bredd genom att utvidgas 2.96 meter eller 10 fot öster- och vesterut, på sätt en af Emil Rydbeck upprättad karta med tillhörande beskrifning närmare utvisade, hafven I med underdanig skrifvelse den 30 November 1889 öfverlemnad, jemte Magistratens i Sundsvall yttrande, en af Stadsfullmäktige gjord, af berörda karta och beskrifning åtföljd underdanig ansökning om fastställelse af ofvan omförmälda tillägg till stadsplanen; varande af Eder upplyst, att besvär öfver Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut icke blifvit hos Eder anförda.

Efter det Vårt Öfverintendentsembete häröfver afgifvit infordradt underdanigt utlåtande, hafve Vi nu i nåder låtit detta ärende Oss